

Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Team Forensische Zorg

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Voortgangsbrief Forensische Zorg en beantwoording
Kamervragen lid Van Nispen (SP)

Datum
31 januari 2023

Ons kenmerk
4431628

1. Aanleiding

Tweemaal per jaar stuurt u de Voortgangsbrief Forensische Zorg aan de Tweede Kamer. Normaliter wordt de voortgangsbrief in mei/juni en vervolgens in november verstuurd. De voortgangsbrief voor november is naar januari verplaatst vanwege uw toezegging aan het lid Mutluer (PvdA) tijdens het commissiedebat gevangeniswezen/tbs op 19 oktober 2022. U zegde toe in januari een Kamerbrief te versturen waarin u uitgebreid in zou gaan op de capaciteitsdruk in de forensische zorg. Met deze voortgangsbrief voert u deze toezegging uit.

Daarnaast heeft het lid Van Nispen (SP) Kamervragen gesteld over onder andere de capaciteitsdruk en de gevolgen daarvan voor bijvoorbeeld de werkdruk. We bieden u ook de conceptbeantwoording hiervan aan.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd bijgevoegde Kamerbrief en beantwoording van de Kamervragen van het lid Van Nispen (SP) gelijktijdig aan de Tweede Kamer te versturen.

3. Kernpunten

In de voortgangsbrief gaat u uitgebreid in op de capaciteitsdruk in de forensische zorg, door aan te geven welke oorzaken hiervan bekend zijn en op welke manier deze oorzaken worden aangepakt. Een aandachtspunt is dat we de komende jaren nog met een tekort aan tbs-capaciteit te maken hebben, dat naar alle waarschijnlijkheid niet opgelost kan worden. U geeft hierbij ook uw visie op de lange termijn aan, waarin we om moeten gaan met een fluctuerende capaciteitsbehoefte. Aan het eind van de brief komen overige actuele onderwerpen aan de orde, zoals de materiële beveiliging van FPC's, de aanpak van zorgfraude en het eerste deelrapport over de evaluatie van de 'weigeraanpak'.

4. Toelichting

4.1 Politieke context

In het commissiedebat gevangeniswezen/tbs op 19 oktober 2022 hebben meerdere Kamerleden vragen gesteld over de capaciteitsdruk in de tbs. Een zorgpunt van de Kamer zit in de combinatie van hoge werkdruk door tekort aan personeel en de veiligheid in instellingen en risico op incidenten. U deed in het

debat de toezegging aan het lid Mutluer (PvdA) er dieper op in te gaan in een Kamerbrief in januari.

Op 8 december 2022 heeft het lid Van Nispen (SP) Kamervragen gesteld over "problemen in klinieken en het tbs-stelsel". Hierin wordt ook gerefereerd aan berichtgeving in de media over druk op de tbs. Ook de afgelopen maand hebben het ministerie en DJI persvragen gerelateerd aan de capaciteitsdruk beantwoord.

Op 8 februari heeft u een commissiedebat gevangeniswezen/tbs waarvoor de voortgangsbrief forensische zorg naar verwachting geagendeerd zal worden. De week voor het commissiedebat, op 1 februari, heeft de Tweede Kamer een rondetafelgesprek over tbs. Hiervoor zijn professionals uit het veld, advocaten, journalisten en ervaringsdeskundigen uitgenodigd.

4.4 Krachtenveld

De voortgangsbrief is afgestemd met de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), het Forensisch Netwerk, TBS Nederland, de reclassering en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De beantwoording van de Kamervragen is afgestemd met het Forensisch Netwerk, TBS Nederland en DJI.

DJI

DJI koopt de forensische zorg in en levert deze zelf ook in twee rijksklinieken. Als inkoper is DJI ervoor verantwoordelijk om voldoende forensisch zorgaanbod in te kopen. Het probleem daarbij nu is dat DJI alles inkoopt dat de markt aanbiedt, maar dat dit nog steeds niet genoeg is. DJI is verder als inkoper een belangrijke organisatie die invloed uit kan oefenen op de door- en uitstroom door hier (financiële) afspraken over te maken met zorgaanbieders.

Forensisch Netwerk en TBS Nederland

Het Forensisch Netwerk en TBS Nederland zijn samenwerkingsverbanden tussen aanbieders van forensische zorg. Aan het Forensisch Netwerk zijn alle forensische zorgaanbieders verbonden, aan TBS Nederland alleen de aanbieders die ook tbs bieden. Met beide gremia vindt voortdurend overleg plaats over actuele zaken. De capaciteitsdruk is momenteel een belangrijk onderwerp dat met deze gremia wordt besproken.

Reclassering

Reclasseringstaken worden uitgevoerd door drie reclasseringsorganisaties: Reclassering Nederland (RN), Stichting Verslavingsreclassering GGZ (SVG) en Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering (LJ&R). De reclassering heeft meerdere taken die hier relevant zijn. De eerste betreft de adviserende rol aan het Openbaar Ministerie en de rechtspraak. De reclassering adviseert op basis van risicotaxatie en onderzoek naar verdachten over de op te leggen straf. Zo adviseert de reclassering ook over bijzondere voorwaarden bij een mogelijk voorwaardelijk strafdeel. Deze bijzondere voorwaarden kunnen inhouden dat iemand zich verplicht laat behandelen of verblijft in een instelling voor forensisch beschermd wonen.

De tweede taak betreft het houden van toezicht op bijzondere voorwaarden. Dit doet de reclassering bijvoorbeeld tijdens een voorwaardelijke invrijheidstelling of een voorwaardelijke veroordeling. Een locatieverbod of -gebod dat wordt gecontroleerd met een enkelband is hierbij een mogelijkheid.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Team Forensische Zorg

Datum
31 januari 2023

Ons kenmerk
4431628

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

De reguliere geestelijke gezondheidszorg (zowel in het kader van de Zorgverzekeringswet als de Wet langdurige zorg) raakt de forensische zorg. Niet alleen is er overlap in de doelgroep, ook de zorgaanbieders zijn deels dezelfde. Wat betreft de arbeidsproblematiek en de visie voor de lange termijn werken JenV en VWS daarom nadrukkelijk samen om de uitdagingen van de komende tijd het hoofd te kunnen bieden.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Team Forensische Zorg

Datum
31 januari 2023

Ons kenmerk
4431628